

Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0826U003573

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 14-07-2026

Статус: Захищена

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Савченко Поліна Вячеславівна

2. Polina V. Savchenko

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Вид дисертації: доктор філософії

Аспірантура/Докторантура: так

Шифр наукової спеціальності: 222

Назва наукової спеціальності: Медицина

Галузь / галузі знань: охорона здоров'я

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: ОП 27186 Медицина (222 Медицина)

Дата захисту: 27-08-2026

Спеціальність за освітою: лікувальна справа

Місце роботи здобувача: Дніпровський державний медичний університет

Код за ЄДРПОУ: 02010681

Місцезнаходження: вул. Володимира Вернадського, Дніпро, Дніпровський р-н., 49044, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство охорони здоров'я України

Ідентифікатор ROR:

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): PhD 15916

Повне найменування юридичної особи: Дніпровський державний медичний університет

Код за ЄДРПОУ: 02010681

Місцезнаходження: вул. Володимира Вернадського, Дніпро, Дніпровський р-н., 49044, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство охорони здоров'я України

Ідентифікатор ROR:

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Дніпровський державний медичний університет

Код за ЄДРПОУ: 02010681

Місцезнаходження: вул. Володимира Вернадського, Дніпро, Дніпровський р-н., 49044, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство охорони здоров'я України

Ідентифікатор ROR:

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації: Українська

Коди тематичних рубрик: 76.03.49

Тема дисертації:

1. Морфологічна діагностика передпухлинних процесів і пухлин ендометрія
2. Morphological Diagnosis of Precancerous Processes and Endometrial Tumors

Реферат/анотація:

1. Дисертаційна робота присвячена удосконаленню морфологічної діагностики передпухлинних процесів та ендометріюїдних аденокарцином ендометрія шляхом комплексного гістологічного та імуногістохімічного дослідження із застосуванням сучасних молекулярно-асоційованих маркерів. Метою дослідження було оптимізувати алгоритми морфологічної верифікації передпухлинних процесів та ендометріюїдних аденокарцином ендометрія на підставі комплексного аналізу гістологічних особливостей та імуногістохімічного профілю. Матеріалом дослідження стали 199 випадків патології ендометрія, серед яких 30 випадків неатипової гіперплазії ендометрія (контрольна група), 42 випадки атипової гіперплазії ендометрія та 127 випадків ендометріюїдної аденокарциноми ендометрія. Серед карцином виділено 47 випадків grade 1, 41 випадок grade 2 та 39 випадків grade 3. Усі випадки підлягали гістологічному та імуногістохімічному дослідженню. Імуногістохімічне дослідження включало визначення експресії рецепторів естрогену (ER) та прогестерону (PGR), індексу проліферації Ki-67, маркерів PTEN, PAX-2, PAX-8, p16, p63, p53, а також білків системи репарації неспарених нуклеотидів MSH2, MSH6, MLH1 та PMS2. Оцінка

результатів проводилась із застосуванням напівкількісних та кількісних статистичних методів. Вік пацієнток в цілому припадав на пременопаузальний та менопаузальний період життя жінки. Для контрольної групи: неатипової гіперплазії ендометрія та I групи порівняння: атипової гіперплазії ендометрія вік жінок припадав на початок 5-ї декади, а для II групи порівняння: ендометріїдна аденокарцинома ендометрія характерної були кінець 5-ї декади та початок і середина 6-ї декади життя пацієнток. Наукова новизна роботи полягає у комплексному дослідженні взаємозв'язків між гормональним статусом, проліферативною активністю, експресією органоспецифічних маркерів, білка-супресора пухлинного росту та визначенні MMR-статуса у передпухлинних процесах і ендометріїдних аденокарциномах ендометрія. Уперше для досліджуваної вибірки сформовано характерні імуногістохімічні фенотипи, що дозволяють підвищити точність морфологічної діагностики та визначено відсутність достовірно значущого взаємозв'язку між віком пацієнток та патологічним процесом. Практичне значення роботи полягає у можливості впровадження запропонованих діагностичних алгоритмів у практику патологоанатомічних та онкогінекологічних закладів для підвищення точності діагностики, прогнозування перебігу захворювання та вибору персоналізованої тактики лікування пацієнток.

2. The dissertation is devoted to improving the morphological diagnostics of precancerous processes and endometrioid adenocarcinomas of the endometrium by means of a comprehensive histological and immunohistochemical study using modern molecular-associated markers. The aim of the study was to optimize the algorithms for morphological verification of precancerous processes and endometrioid adenocarcinomas of the endometrium based on a comprehensive analysis of histological features and immunohistochemical profile. The study material was 199 cases of endometrial pathology, including 30 cases of atypical endometrial hyperplasia (control group), 42 cases of atypical endometrial hyperplasia and 127 cases of endometrioid adenocarcinoma of the endometrium. Among the carcinomas, 47 cases of grade 1, 41 cases of grade 2 and 39 cases of grade 3 were identified. All cases were subjected to histological and immunohistochemical examination. Immunohistochemical examination included determination of the expression of estrogen receptors (ER) and progesterone receptors (PGR), the Ki-67 proliferation index, markers PTEN, PAX-2, PAX-8, p16, p63, p53, as well as proteins of the unpaired nucleotide repair system MSH2, MSH6, MLH1 and PMS2. The results were evaluated using semiquantitative and quantitative statistical methods. The age of the patients generally fell into the premenopausal and menopausal period of a woman's life. For the control group: atypical endometrial hyperplasia and the comparison group I: atypical endometrial hyperplasia, the age of the women was at the beginning of the 5th decade, and for the comparison group II: endometrioid endometrial adenocarcinoma, the end of the 5th decade and the beginning and middle of the 6th decade of the patients' life were characteristic. It has been proven that the complete loss of PTEN expression and a partial decrease in PAX-2 expression are already characteristic of endometrioid endometrial adenocarcinoma in comparison with the positive expression of PTEN and PAX-2 in atypical endometrial hyperplasia, which indicates an early characteristic of carcinogenesis. The expression of markers was not related to the age of the patients. Therefore, these markers, according to the results obtained, are diagnostic in nature. PAX-8 was expressed in all cases regardless of the malignant potential of the process and the degree of tumor differentiation, so it is a marker for differential diagnosis of tumors of endometrial origin from tumors of other localizations. It has been established that for endometrioid endometrial adenocarcinomas, p16 expression is more characteristic in comparison with the percentage of cases of atypical endometrial hyperplasia without a relationship with the age of the patients. p63 expression was detected only in the area of morular metaplasia, more often it was characteristic of wild-type p53 with the absence of any correlation with the age of the patients. Atypical endometrial hyperplasia was characterized by the absence of p16 and p63 expression, therefore, the diagnostic significance of the role of these markers was proven. When analyzing the expression of p53, a predominance of wild-type p53 over mutated p53 was revealed with a tendency to decrease the former in grade 2 and grade 3 endometrioid adenocarcinomas. Such occurrence of the p53-mutated variant confirms the increase in tumor aggressiveness. No statistically significant relationship with the age of the patients was found, but a characteristic trend of the largest number of cases with age falling on the 6th decade. All cases of the control group: non-atypical endometrial hyperplasia and the comparison group: atypical endometrial hyperplasia were

characterized by the preservation of the expression of the proteins of the mismatch repair system (MMR system): MSH2, MSH6, MLH1 and PMS2. The gradual loss of one or two markers was characteristic of endometrioid adenocarcinomas.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки: Фундаментальні наукові дослідження з найбільш важливих проблем розвитку науково-технічного, соціально-економічного, суспільно-політичного, людського потенціалу для забезпечення конкурентоспроможності України у світі та сталого розвитку суспільства і держави

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності: Освоєння нових технологій транспортування енергії, впровадження енергоефективних, ресурсозберігаючих технологій, освоєння альтернативних джерел енергії

Підсумки дослідження: Теоретичне узагальнення і вирішення важливої наукової проблеми

Публікації:

- 1. Савченко П.В., Шпонька І.С., Гриценко П.О., Савченко О.А. Проліферативна активність та гормональний статус атипової гіперплазії та ендометріюїдної аденокарциноми ендометрію. Pathologia. 2024;21(1):51-6
- 2. Савченко, П., Шпонька, І. та Гриценко, П. (2024). Імуногістохімічний профіль ендометріюїдних аденокарцином різного ступеня морфологічного атипізму. Морфологія / Morphologia / Morfologiâ , 18 (3), 110–116
- 3. Савченко П.В. Особливості експресії PTEN, PAX-2 та PAX-8 при гіперпластичних процесах ендометрію та ендометріюїдних аденокарциномах тіла матки. Pathologia. 30 квітня 2026 р.;23(1):29-35
- 4. Савченко П. (2026). Особливості експресії маркерів MMR (MSH2, MSH6, MLH1, PMS2) в ендометріюїдних аденокарциномах ендометрія. Морфологія / Morphologia / Morfologiâ , 20 (1), 41–47.

Наукова (науково-технічна) продукція:

Соціально-економічна спрямованість:

Охоронні документи на ОПВ:

Впровадження результатів дисертації: Планується до впровадження

Зв'язок з науковими темами: 230U1020

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Шпонька Ігор Станіславович
2. Igor Shponka

Кваліфікація: д. мед. н., професор, 14.03.01

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-7561-6489

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Дніпровський державний медичний університет

Код за ЄДРПОУ: 02010681

Місцезнаходження: вул. Володимира Вернадського, Дніпро, Дніпровський р-н., 49044, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство охорони здоров'я України

Ідентифікатор ROR:

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Кіндратів Ельвіра Олександрівна

2. Elvira Kindrativ

Кваліфікація: д. мед. н., професор, 14.03.02

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-3894-8484

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Івано-Франківський національний медичний університет

Код за ЄДРПОУ: 02010758

Місцезнаходження: вул. Галицька, Івано-Франківськ, 76018, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство охорони здоров'я України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Гичка Сергій Григорович

2. Serhii H. Gychka

Кваліфікація: д.мед.н., професор, 14.03.02

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-6821-0085

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Національний медичний університет імені О. О. Богомольця

Код за ЄДРПОУ: 02010787

Місцезнаходження: бульвар Тараса Шевченка, Київ, 01601, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство охорони здоров'я України

Ідентифікатор ROR:

Рецензенти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Медведєв Михайло Володимирович

2. Mykhailo V. Medvediev

Кваліфікація: д.мед.н., професор, 14.01.01

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-0443-0572

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Дніпровський державний медичний університет

Код за ЄДРПОУ: 02010681

Місцезнаходження: вул. Володимира Вернадського, Дніпро, Дніпровський р-н., 49044, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство охорони здоров'я України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Завізіон Віктор Федорович

2. Viktor F. Zavizion

Кваліфікація: к. мед. н., доц., 14.01.07

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0001-9038-6696

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Дніпровський державний медичний університет

Код за ЄДРПОУ: 02010681

Місцезнаходження: вул. Володимира Вернадського, Дніпро, Дніпровський р-н., 49044, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство охорони здоров'я України

Ідентифікатор ROR:

VIII. Заключні відомості

Власне Прізвище Ім'я По-батькові
голови ради

Пославська Олександра Володимирівна

Власне Прізвище Ім'я По-батькові
головуючого на засіданні

Пославська Олександра Володимирівна

Відповідальний за підготовку
облікових документів

Макаренко Ольга Володимирівна

Реєстратор

Юрченко Тетяна Анатоліївна

**Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є
відповідальним за реєстрацію наукової
діяльності**

Юрченко Тетяна Анатоліївна